

Luxemburgi Nyilatkozat a közbeszerzési eljárásról

elfogadva Luxemburgban, 2025. május 15-én fogadtak el

az ACE, az EFCA, az ECEC és az OAI szervezésében, megtartott

„Építések + mérnökök: partnerség az alkalmazkodó/reziliens*tervezésért”
konferencia alkalmából,

amelyen mintegy 1,5 millió európai építész és tanácsadó mérnök képviseltette magát.

1. A belső piac megerősítése a legalacsonyabb ár alapú kiválasztáson túlmutató átfogó közbeszerzési szabályok révén
2. A szellemi szolgáltatások sajátos természetének jobb elismerése
3. Minőség- és innováció orientált közbeszerzési eljárások biztosítása
4. A KKV-k és az új piaci szereplők közbeszerzéshez való hozzáféréseinek javítása

* "reziliens" szó jelentése rugalmas, alkalmazkodóképes és ellenálló képesség. Ez a képesség arra utal, hogy egy egyén, szervezet vagy rendszer képes sikeresen alkalmazkodni a stresszhez és kihívásokhoz, akár meg is erősödik a nehézségek következtében. Szinonimák: rugalmas, alkalmazkodóképes, ellenálló.

Luxemburg Nyilatkozat a közbeszerzési eljárásról

amelyet Luxemburgban, 2025. május 15-én fogadtak el

az „Építészek + mérnökök: partnerség az alkalmazkodó/reziliens tervezésért” konferencia alkalmával

Az elmúlt években az Új Európai Bauhaus (NEB) kezdeményezés a magas színvonalú épített környezet társadalomra gyakorolt pozitív hatásának nagyobb politikai elismertségét eredményezte. A kezdeményezés egyrészt arra ösztönöz bennünket, hogy közösen gondoljuk újra életünk tereit, másrészt előmozdítja az építőipari és építési ágazatban érdekelt felek közötti szorosabb együttműködését, miközben helyesen hangsúlyozza, hogy a magas színvonalú helyek megvalósításának előfeltétele a transzdiszciplináris megközelítés. A beszerzési szakasz egy építési projekt életciklusában döntő jelentőségű, mivel az eljárás kiválasztása, jellemzői és a projekt leírása nagyban befolyásolják a tervezési és kivitelezési munkákat, valamint az építmény végső minőségét. Az Új Európai Bauhaus szellemében, illetve miközben az Európai Unió megkezdte a Közbeszerzési Irányelv (PPD) modernizálását, addig mi az építészeti és mérnöki tanácsadói szakmákat képviselő szervezetek, a következő módosításokat kérjük a Közbeszerzési Irányelvek felülvizsgálata során:

1. A belső piac megerősítése a legalacsonyabb ár alapú kiválasztáson túlmutató átfogó közbeszerzési szabályok kialakításával

Az EU közbeszerzési keretrendszere szerint az ajánlatkérő szervezeteknek lehetőségük van arra, hogy a közbeszerzési szerződéseket a „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat” elve (MEAT) – vagy a legalacsonyabb ár – alapján ítélik oda. Az EU-ban azonban a közbeszerzési eljárások több mint fele még mindig kizárólag a legalacsonyabb ár kritériuma alapján kerül odaítélésre, figyelmen kívül hagyva a minőséget, a fenntarthatóságot és a hosszú távú költséghatékonyságot. Megítélésünk szerint a hatóságoknak nem egyszerűen a legolcsóbb lehetőséget kellene kiválasztaniuk, hanem a legjobb ár-érték arányt kellene garantálniuk a minőségi, környezeti és társadalmi tényezők, valamint az életciklus-költségek figyelembevételével. Amennyiben a szellemi szolgáltatások esetében közbeszerzési szerződéseket kizárólag a legalacsonyabb ár alapján ítélik oda, az mindenképpen rossz tervezési minőséget, megnövekedett hosszú távú költségeket vagy az innováció hiányát fogja eredményezni.

Felszólítjuk az EU-t, hogy vizsgálja felül a közbeszerzési irányelvet, és tiltsa meg a legalacsonyabb ár alkalmazását a szellemi szolgáltatások egyetlen kiválasztási kritériumaként, melynek révén garantálni tudja a legjobb ár-érték arányú, magas színvonalú megoldásokat.

2. A szellemi szolgáltatások sajátos természetének jobb elismerése

A gyakran szellemi vagy kreatív szolgáltatásokként emlegetett tervezési és design szolgáltatások megkülönböztető jellemzője az, hogy az eredményeik előre nem láthatók. Bár a

szükségeket és a projektet meghatározó gazdasági, helyi, funkcionális és egyéb paraméterek meghatározhatók és megállapíthatók, a tényleges megoldás a kreatív folyamat során alakul ki. Ez a jellemző alapvetően megkülönbözteti a szellemi szolgáltatásokat az áruk beszerzésétől, ahol a végtermék minőségét és műszaki jellemzőit előre meg lehet határozni. E különbséget tekintve úgy véljük, hogy a szellemi szolgáltatások beszerzését a standard szolgáltatásoktól eltérően kell kezelni. Egy egyértelmű meghatározás és a szellemi szolgáltatásokra vonatkozó külön fejezet tenné lehetővé ennek az eltérő kezelését.

Felhívjuk az EU-t, hogy a közbeszerzési irányelvbe vegyen fel egy külön fejezetet a szellemi szolgáltatásokról. A szellemi szolgáltatásokra vonatkozó különleges szabályozás írjon elő: kötelező minőségi alapú kiválasztási kritériumokat, határozzon meg megfelelő közbeszerzési küszöbértékeket, határozzon meg a KKV-k részvételét támogató hozzáférési és jogosultsági szabályokat, valamint az eljárások során egyszerűsítse a szakemberek közötti együttműködést.

3. Minőség- és innovációorientált közbeszerzési eljárások biztosítása

Úgy véljük, hogy a szellemi szolgáltatások odaítélési kritériumainak a minőségen kell alapulniuk, ideértve a tervezési szolgáltatások vonatkozásában a következőket: műszaki értékek, a tervezés és a konstruktív megoldások kombinációja, akadálymentesség, társadalmi, környezeti és innovatív jellemzők. A közbeszerzési irányelv ezt lehetővé teszi, azonban az ajánlatkérők nem élnek megfelelően ezzel a lehetőséggel, és inkább az alacsony árat részesítik előnyben egyetlen kritériumként. Az építészeti tervezési pályázatok jó lehetőséget kínálnak a szellemi szolgáltatások beszerzésére, mivel minőség- és innovációalapú, projektorientált kiválasztási eljárásokat tesznek lehetővé. A szabályozásnak ösztönöznie kell azt, hogy az ajánlatkérők a minőségi kritériumokat, valamint a beszerzési hatóságok képzését célzó intézkedéseket helyezték előtérbe.

Felhívjuk az EU-t, hogy vizsgálja felül a PPD-t, hogy az:

- az épített környezetre vonatkozóan magas színvonalú megoldásokat garantáljon azáltal, hogy a szellemi szolgáltatások esetében kötelezővé teszi a minőségalapú kiválasztást, és mozdítsa elő a tervezési pályázatok alkalmazását az építészeti szolgáltatások beszerzése során;
- biztosítsa a közpénzek legjobb felhasználását azáltal, hogy figyelembe veszi a szélesebb körű környezeti és társadalmi költségeket, és tiltsa meg a beszerzési szakaszban fizetés nélkül végzendő tervezési munkákat.

4. A KKV-k és az új piaci szereplők közbeszerzéshez való hozzáféréseinek javítása

A KKV-k jelentősen hozzájárulnak az EU gazdasági növekedéséhez, ők az innováció motorjai és válság idején hozzájárulnak az EU gazdasági rugalmasságához. Részvételüket a közbeszerzésben és az új piaci szereplők hozzáférést túl sok korlátozás akadályozza, például bonyolult eljárások, eltérő nemzeti szabályozások és túl sok egyéb követelmény, mint például az éves árbevétel és a korábbi tapasztalat. Úgy véljük, hogy javítani kell a KKV-k és az új piaci szereplők közbeszerzési lehetőségeikhez való hozzáférést.

Felhívjuk az EU-t, hogy vizsgálja felül a közbeszerzési irányelvet a KKV-k és az új piaci szereplők hozzáféréseinek javítása érdekében a bonyolult adminisztráció egyszerűsítésével, valamint annak mérlegelésével, hogy a szerződések tételekre bontása pozitív hatással lenne a KKV-kra. Ezen túlmenően rugalmasabb műszaki és pénzügyi feltételek alkalmazását javasoljuk (pl. a hároméves referenciaidőszak meghosszabbítását vagy a minimális éves árbevétel követelmény csökkentését).

Az építések és mérnökök által nyújtott szellemi szolgáltatások központi szerepet játszanak épített környezetünk tervezésében és kialakításában – az épületektől a közterületekig és az infrastruktúráig. Az általuk nyújtott szolgáltatások ezért jelentősen hozzájárulnak a közérdekhez. A magas színvonalú épített környezet csak minőségi folyamatok eredményeként jöhet létre. Az Új Európai Bauhaus céljainak megvalósítása az építőiparban magas színvonalú közbeszerzési eljárásokat igényel, amelyek kiváló és innovatív megoldásokat tesznek lehetővé az épített környezet számára.

Ezért határozottan felszólítjuk az európai intézményeket, hogy az árverseny helyett jogilag és gyakorlatilag is biztosítsák a minőséget az építészeti és mérnöki szolgáltatásoknál, amelyek döntő szerepet játszanak abban, hogy az Európában és világszerte fennálló társadalmi kihívásokra kiváló, fenntartható megoldások születhessenek.

Ossza meg a Luxemburgi Kiáltványt:

#LuxDeclaration25

Az Építészek Európai Tanácsa (ACE) az építésszakma európai szintű képviselői szervezete.

Jelenleg 52 tagszervezetből áll, köztük az összes EU-tagállam szabályozó és szakmai képviselő testületei, 6 megfigyelő tag (Szerbia, Koszovó, Ukrajna, Montenegró, Észak-Macedónia és Moldova) a csatlakozó országokból, valamint különleges státuszú tagok (Egyesült Királyság, Svájc és Norvégia), így több mint félmillió építész érdekeit képviseli 36 európai országban.

<https://ace-cae.eu/>

Tanácsadó Mérnökszervezetek Európai Szövetsége (EFCA) az egyetlen szövetség, amely a mérnöki tanácsadói ágazatot képviseli Európában. Az 1992-ben alapított EFCA 26 európai országban működő tagszövetségekből álló szervezet, amely több mint 10 000 vállalatot és több mint egymillió mérnöki és kapcsolódó szolgáltatásokban dolgozó szakembert képvisel.

<https://www.efcanet.org/>

Az ECEC a Mérnöki Kamarák Európai Tanácsa, Európai szinten képviseli az okleveles mérnökök szakmai érdekeit. Tagjai nemzeti kamarák vagy más, törvényesen létrehozott közjogi szervezetek, amelyek okleveles mérnököket képviselnek. Jelenleg az ECEC 17 kamarát és több mint 300 000 magasan képzett európai okleveles mérnököt képvisel, akik ezeknek a kamaráknak a tagjai.

<https://www.ecec.net/>

Az Építészek és Mérnökök Kamarája/Luxemburg (OAI) 1990. márciusában, a luxemburgi 1989. december 13-i törvény alapján jött létre, és 5 szakmát tömörít: építészek, belsőépítészek, mérnökök, várostervezők és vezető tervezők, valamint tájépítészek/tájmérnökök. Jogi testületként, szakmai szervezetként és közérdekű intézményként betöltött feladatain túl az OAI gazdasági, társadalmi, művészeti és kulturális szinten is támogatja tagjai munkájának valós jelentőségét a fenntartható, intelligens és magas színvonalú életkörülmények megteremtése érdekében.

<https://www.oai.lu/fr/1/accueil/>